

Välimeri Itämerellä

Gdanskin ja Sopotin yhdistelmä on kiinnostava katsaus merelliseen Puolaan: tarjolla on niin historiallista kaupunki- kuin välimerihenkistä rantalomailuakin.

Kultaisena nauhana kaartuva rantaviiva sulautuu siniseen meriveteen. Muutaman metrin päässä vesirajasta seisoo kaksi keltaista kalastusalusta, jotka näyttävät ajautuneen rantaan kuin eksyneet valaat. Nenään tunkeutuu meren tuoksu, ja ilmassa on pieni keväinen viileys. Kesä on aivan nurkan takana, mutta ulos ei ole vielä asiaa hellevaatteissa.

Kävelen Sopotin viehättävässä rantakaupungissa, jollaista ei ehkä odottaisi kohtaavan hansakaupunki Gdanskin tuntumasta.

Sopotia voi silti hyvällä syyllä pitää yhtenä Puolan mielenkiintoisimmista vierailukohteista. Maa tarjoaa paljon kiinnostavia kaupunkikohteita ja roimasti historiaa, mutta löytyy täältä myös hiekkarantoja ja rantatunnelmaa.

Sopotin maamerkki on kävelykatu Monte Casino Street. Katu ei ole järin pitkä, mutta vilisee ravintoloita, kauppoja ja kahviloita. Erityisesti katukuvasta erottuvat jäätelöbaarit, joista saa houkuttelevan näköisiä ja maukkaita jäätelöannoksia. Matkaan ei ehkä kannata lähteä kesäkuuntomielessä, sillä annokset jämähtänevät pahasti kylkiin.

Monte Casino Street jatkuu toisesta päästään mereen. Täällä tulee vastaan Molo w Sopocie – ensimmäinen sana tarkoittaa suomeksi laituria, ja kyseessä on lajissaan Euroopan pisin rakennelma. 500 metriä pitkältä laiturilta on hyvät näkymät merelle ja rantaviivalle. Laiturilla vierailminen on maksullista, mutta parin euron suuruinen taksa tuskin kaataa kenenkään reissubudjettia, sen verran kokemisen arvoisen kohde tämä on.

Kylpylöiden kaikuja

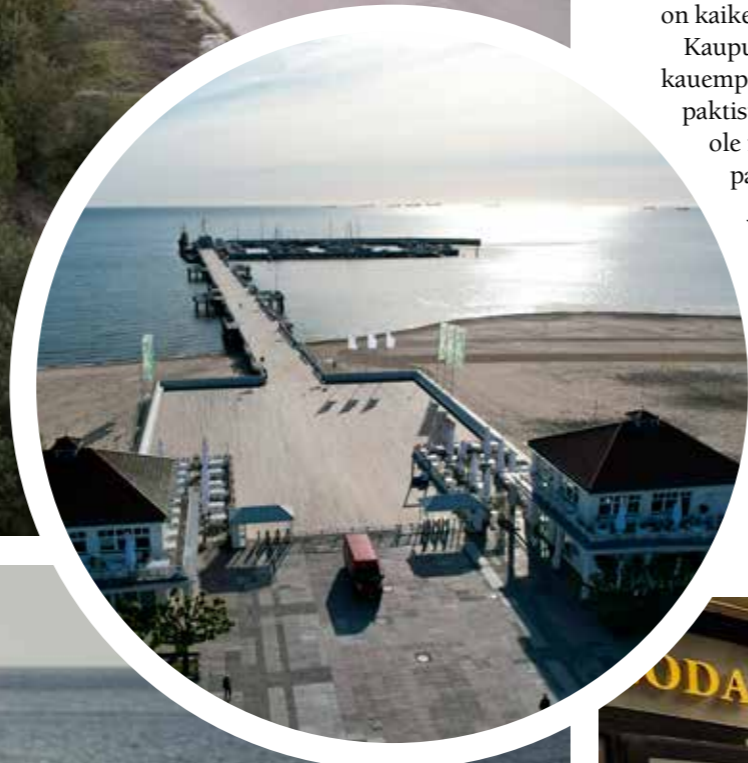
Sopot on pieni ja viehättävä paikka. Alueella asuu 40 000 ihmistä, mutta kesällä määrä moninkertaistuu. Täällä käyvät vierailmassa niin puolalaiset kuin muutkin eurooppalaiset. Kun turistikausi ei ole keväällä alkanut, kaduilla on varsin rauhallista, mutta kesällä rannat pursuavat porukkaa, ja vilinää riittää.

Kaupungilla on historia kylpyläkeskuksena, mikä oli aikanaan merkittävä juttu. Kylpylöitä toki löytyy yhä, mutta niiden merkitys vierailukohteena on hiipunut. Toki paikalliset luottavat edelleen kylpylöiden mystiseen parantavaan voimaan, mikä tuntuu suomalaisesta hieman hupaisalta.

Kaijuja tuosta veden eheäksi tekevästä vaikutuksesta kuuluu edelleen, ja keskustan liepeillä sijaitsee paikka, jossa erityisesti paikalliset käyvät hengittämässä ilmaa ja juomassa vettä. Englanniksi tuota pientä rakennelmaa kutsutaan nimellä inhalating mushrooms. Kyseessä ovat reilun metrin korkuiset, ruosteiset vesikaukalot, joiden huipulla on lasiset hatut. Vesi virtaa rakennelmiin läheisestä lähteestä, ja on kuulemma juotavaa. Veden sekä siitä tulevan vesihöyryn sanotaan parantavan ruoansulatusta ja auttavan muihinkin vaivoihin. Ruoan-

> Sopotin rantaviivaa mukailevat kevyen liikenteen väylät, joita pitkin pääsee kulkemaan viereisiin kaupunkiin saakka.

sulatuksen uskon lähtevän liikkeelle seisovaa vettä juodessa, mutta ehkä eri tavalla kuin toiveissa on.

Puolan Nizza

Sopotin rannalla kiemurtelee bulevardi, jonka varrelta löytyy ravintoloita ja hotelleja. Pienet, rannan tuntumassa sijaitsevat ravintolat ovat viehättäviä, ja tarjolla on liuta erilaisia drinkkejä sekä ruoka-annoksia. Hinnat ovat kohtuullisia, mutta eivät mitenkään ylettömän halpoja.

Ajatukset vievät väkisinkin Välimerelle, vaikka lämpötila ei toki ole yhtä tuskainen kuin etelämpänä. On hieman vaikea uskoa, että Itämeri voi tarjota tällaisia maisemia ja tunnelmaa. Rantakadustakin tulee elävästi mieleen Nizza. Fiilis on kaiken kaikkiaan hyvin erilainen kuin muualla Puolassa.

Kaupungissa on paljon hotelleja, joista suuri osa hieman kauempana rannan pääkadusta – tämä johtuu varsin kompaktista keskusta-alueesta, joten majoituspaikkoja ei vain ole riittävästi aivan meren äärellä. Kaupungin parhaalla paikalla seisoo majesteettinen Sheraton Hotel Sopot, joka on kiistatta se, johon kaikki haluaisivat yöpyä. Vaaleapintainen ja punakattoinen hotelli on nähtävyys ja maamerkki, mutta ihan edullisesti paikassa ei yövytä. Parhaan sesongin ulkopuolellakin hinnat alkavat 700 eurosta yötä kohti. Seurueemme joutuu tyytymään arkisempaan majoitukseen.

Rantakatua pitkin pääsee Gdanskin satamaan saakka, jos intoa ja kuntoa riittää. Kaunis merellinen maisema houkuttelee lenkkeilijöitä, rullaluistelijoita ja pyöräilijöitä. Jokaiselle kulkutavalle

Ajatukset vievät väkisinkin Välimerelle, vaikka lämpötila ei toki ole yhtä tuskainen kuin etelämpänä. On hieman vaikea uskoa, että Itämeri voi tarjota tällaisia maisemia ja tunnelmaa.

on omat reittinsä, ja ne ovat hyvin hoidettuja. Yksi varteen-otettava mahdollisuus on vuokrata itselleen sähköpotkulauta, jollaisia löytyy Sopotin kaduilta ja kujilta helposti. Väylät ovat tasaisia, eikä potkulaudan kanssa tarvitse pelätä kaatuvansa naama edellä katukivetykseen.

Gdanskista poistuttaessa vastaan tulee puolestaan Gdynia, joka on myös pyöräily- tai sähköpotkulautailumatkan päässä. Gdynian suuntaan mentäessä miljöö muuttuu satumetsäksi, jonka vihreys suorastaan sattuu silmiin. Toki hyvässä mielessä. Kasvillisuus on meikäläisittäin eksoottista ja välillä tulee mieleen, että asfalttibaana mutkittelee jonkin haltijasarjan kulisseissa.

Ravintolassa istumisen ja shoppailun vastapainoksi Sopotista löytyy myös karting-rata. Kart Center Sopot on hyvin perinteinen karting-keskus, jossa pääsee tyydyttämään vauhdinnälkänsä joko isommalla porukalla tai itsekseen. Ajokavereita löytyy seuraksi pienen odottelun jälkeen. Kahdeksan minuutin karting-kisa maksaa 85 Puolen zlotya eli noin 20 euroa. Hintaan kuuluvat ajokamat.

Meripihkassa historiaan

Sopotin jälkeen palaamme takaisin perinteisempään Puolaan. Gdansk on yksi maan tärkeimmistä satamakaupungeista, jossa historia on vahvasti läsnä. Paikka tunnetaan etenkin vanhasta kaupungista, joka on täynnä värikkäitä renessanssijän rakennuksia, kapeita kujia ja historiallisia nähtävyyksiä. Nykyään Gdansk on vilkas ja moderneja mukavuuksia tarjoava kaupunki, jonka satama on edelleen eräs Itämeren

vilkkaimmista.

Gdanskiin matkustaminen on helppoa, eikä paikalle tarvitse välttämättä ajaa omalla autolla. Tätä nykyä tarjolla on jopa suoria lentoja, jolloin matka-aika Helsingistä on vain kaksi tuntia. Väkilaskulla hommaan tuki tuhraantuu hieman enemmän aikaa. Lentohinnat ovat kuitenkin varsin kohtuullisia, sillä ainakin hiljaisemman sesongin aikaan lennot saa alle 100 eurolla per suunta.

Gdanskin tunnetuimpia maamerkkejä on Neptunuksen suihkulähde, joka sijaitsee Długi Targ -kadun varrella. Kadulla sijaitsee kauniita rakennuksia ja kirkkoja, kuten Pyhän Marian kirkko. Se on yksi suurimmista tiilirakenteisista kirkkoista maailmassa. Paikan päältä koettuna kirkko on varsin vaikuttava kokemus, vaikkei vierailija kovin uskonnollista sorttia olisikaan.

Yksi suosituimmista museoista keskittyy meripihkaan. Gdansk Amber Museum esittelee meripihkan historiaa, joka on alueelle tärkeä. Esillä olevat oranssit kivimäiset pih-

▲ Meripihkan sisään on hautautunut hyönteisiä. Vanhimmat niistä ovat peräisin jurakaudelta.

◀ Pyhän Marian kirkko on Gdanskin tärkeimpiä nähtävyyksiä. Rakennus on täynnä toinen toistaan kauniimpia taide-esineitä.

kamöhkäleet kätkevät sisäänsä muun muassa kivettyneitä hyönteisiä. Mieleen tulevat väkisinkin Jurassic Park -fantasiat, jotka jaksavat huvittaa niin aikuisia kuin lapsiakin.

Museon seinillä on tarjolla tietoa meripihkan synnystä, historiasta ja kaupankäynnistä. Meripihka toimi aikanaan valuuttana, mutta tätä nykyä arvo perustuu lähinnä materiaalin käyttöön koruissa. Aasiassa meripihka on edelleen kovassa huudossa, ja etenkin pyöreitä pihkakuulia sisältävät kaulakorut ovat arvokkaita ja haluttuja. Itämeri on pitkälti kaluttu tyhjäksi fossilisoituneesta materiaalista, joten pihkan arvo säilyy vakaana.

Kultahipuilla kyläiseksi

Koska kyseessä on merellinen kaupunki, tarjolla on luonnollisesti risteilyjä. Ne ovat hyvä tapa nähdä kaupungin rantaviivaa mereltä käsin, mutta kannattaa muistaa, etteivät näkyvät välttämättä ole sieltä kauneimmasta päästä. Satama-alueella näkyy lähinnä merikontteja ja telakalla lepäviä laivoja. Toki jos ne kiinnostavat, on risteily ehdottoman kannattava.

Perheen pienimmille jännittävä kokemus on 1600-luvun henkeen rakennettu Galeon Lew -purjelaiva, jolla järjestetään vajaan tunnin mittaisia risteilyjä. Laiva käy katsomassa Westerplattea, joka on pystytetty toisen maailmansodan ensimmäisen Saksan ja Puolan välillä käydyin taistelun muistoksi. Paatti ei pysähdy muistomerkillä, mutta kivipaaden kyllä näkee laivasta käsin, ainakin jos kiikarit sattuvat olemaan matkassa mukana.

Risteilyalus muistuttaa vanhaa kauppalaivaa, mutta on sisuksiltaan moderni. Matkaa ei tehdä purjeiden voimalla vaan moottorin avustuksella, minkä toki ymmärtää, sillä purjehtimalla reissu saattaisi kestää huonoissa tuuliolosuhteissa hieman liian pitkään. Lapsille laiva tuonee mieleen merirosvot, joten jälkikasvu osaa varmasti arvostaa risteilyn fiilistä. Laivalta löytyy myös pieni kahvila juoma- ja ruokatarjoiluineen.

Gdanskin edullinen hintataso houkuttelee shoppailun li-

säksi laadukkaille ravintolaelämyksille. Yhden niistä tarjoaa Goldwasswer-ravintola, jonka ruoka- ja juomalistan erikoisuutena ovat kultahiput. Kullattuja ruokalajeja on useampia, mutta erityisen maukas on wagyu-häränpihvi, joka tarjoillaan kultahipuilla varustetun suolan kera.

Japanilaisen wagyun on monessa yhteydessä sanottu olevan maailman parasta pihvilihaa. Lihassa on runsaasti rasvaa, joka on marmoroitunut pihvilihaan. Wagyun vienti Japanin ulkopuolelle oli kiellettyä vuoteen 2012 saakka, mutta nykyään lihaa on lupa nauttia myös saarivaltion ulkopuolella.

Goldwasserin versio waguystä on erinomainen ja raaka-aineet laadukkaita. Paikan pihvien sanotaan olevan kaupungin parhaita, eikä tätä sovi kulinaarisen elämyksen jälkeen lainkaan epäillä. Hyvän lihan lisäksi lisukkeet ovat tarkkaan pohdittuja, ja wagyun kanssa tarjoillaan Hasselbackan perunaa, kasviksia ja paria erilaista kastiketta. Annoksen hinta on 70 euroa, mutta kotimaassa vastaavasta joutuisi pulittamaan selkeästi enemmän.

Kultahippuja voi bongata myös juomista. Tarjolla on useita erilaisia kirkkaita alkoholijuomia ja liköörejä, joiden sisällä kimaltelee pieniä kulturalastuja. Makuun ne eivät juuri vaikuta, mutta ei kimmalluksesta juomassa mitään haittaakaan ole.

Ravintolan hienous ei silti perustu pelkkään ruoka- ja juomatarjontaan, vaikka ne ensiluokkaisia ovatkin. Melkeinpä suurin poikkeus kotimaiseen ravintolakulttuuriin löytyy todella hyvästä palvelusta. Vaikka seurueemme ei koreile hienolla vaatetuksella, saamme serviisiä, joka hakee vertaistaan. Kommunikaatiokin asiakkaan kanssa on korrektaa, hauskaa ja henkilökohtaista, mikä nostaa elämyksen vielä uudelle tasolle.

AV Oliwskin puisto sijaitsee Gdanskin ja Sopotin rajalla. Kaunis ja vehreä paikka toimi aiemmin luostarin pihamaana.

